Kolmapäev, 15. veebruar 2023

P9_TA(2023)0044

Ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames: kiipide ühisettevõte

Euroopa Parlamendi 15. veebruari 2023. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EL) 2021/2085, millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames, seoses kiipide ühisettevõttega (COM(2022)0047 – C9-0113/2022 – 2022/0033(NLE))

(Konsulteerimine)

(2023/C 283/27)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse komisjoni ettepanekut nõukogule (COM(2022)0047),

— võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 187 ja artikli 188 esimest lõiku, mille alusel nõukogu konsulteeris Euroopa Parlamendiga (C9-0113/2022),

— võttes arvesse kodukorra artiklit 82,

— võttes arvesse tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni raportit (A9-0012/2023),

1. kiidab komisjoni ettepaneku muudetud kujul heaks;

2. palub komisjonil oma ettepanekut vastavalt muuta, järgides Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 293 lõiget 2;

3. palub nõukogul Euroopa Parlamenti teavitada, kui nõukogu kavatseb Euroopa Parlamendi poolt heaks kiidetud tekstist kõrvale kalduda;

4. palub nõukogul Euroopa Parlamendiga uuesti konsulteerida, kui nõukogu kavatseb komisjoni ettepanekut oluliselt muuta;

5. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile.

Muudatusettepanek 1

2022/0033(NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EL) 2021/2085, millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames, seoses kiipide ühisettevõttega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 187 ja artikli 188 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ([1]),

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([2]),

([1]) ELT C , , lk .
([2]) ELT C , , lk .

ning arvestades järgmist:

-1) ***Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamine on majandusliku vastupanuvõime ja julgeoleku, strateegilise autonoomia, suurema digitaalse suveräänsuse ja sõltuvuse vähendamise üks põhikomponente ning etendab rohe- ja digipöördes olulist rolli.***

1) Nõukogu määrusega (EL) 2021/2085 ([3]) luuakse programmi „Euroopa horisont“ raames ühisettevõtted, sealhulgas peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte ***(edaspidi „kiipide ühisettevõte“)***.

2) ***Kiipide*** ühisettevõte tegeleb selgelt kindlaks määratud teemadega, mis võimaldavad Euroopa tööstusel laiemalt ***uurida,*** projekteerida, toota ja kasutada elektroonikakomponentide ja -süsteemide sektoris kõige innovaatilisemat tehnoloogiat, ***ning teha selles valdkonnas uuendusi***.

3) Määrusega (EL) […] ([4]) kehtestatakse raamistik, et suurendada liidu vastupanuvõimet***, kohanemisvõimet, tõhusust, turvalisust ja pakkumise stabiilsust*** pooljuhitehnoloogiate valdkonnas. ***Raamistiku eesmärk on stimuleerida avaliku ja erasektori*** investeeringuid ***ja majanduslikku jõukust***, tugevdada Euroopa pooljuhtide tarneahela võimekust ning suurendada koostööd liikmesriikide, komisjoni ***ja tööstuse sidusrühmade*** vahel. Liidu ***tööstus-, teadus-, arendus- ja innovatsioonisuutlikkuse*** arendamiseks vajalike tingimuste loomiseks luuakse Euroopa kiibialgatus (edaspidi „kiibialgatus“). Kiibialgatuse järjepideva elluviimise tagamiseks peaks Euroopa pooljuhtide nõukoda andma ametiasutuste nõukogule nõu.

3a) ***Kiipide ühisettevõte peaks püüdma tagada selge ja tuvastatava kasu kogu pooljuhiökosüsteemis. Kiipide ühisettevõttega tuleks toetada ja esindada liidu põhiväärtusi, sh lõimprivaatsus, usaldus, turvalisus, ohutus, kestlikkus, ning suurendada oskusi ja kvaliteetset tööhõivet kõikidel väärtusahela tasanditel. [Määrus, millega kehtestatakse Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamise meetmete raamistik (kiibimäärus)] ja kiipide ühisettevõte peaksid püüdma arendada tihedat koostoimet liidu programmide ja rahastamisvahenditega, eelkõige nendega, millega toetatakse uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu liidu probleemide lahendamiseks. Kiipide ühisettevõte peaks kaasama kõik asjaomased sidusrühmad, VKEd ja sotsiaalpartnerid.***

3b) ***Kiipide ühisettevõtte tegevus peaks olema kooskõlas kiibifondi laiemate eesmärkidega, et toetada dünaamilise ja vastupidava pooljuhiökosüsteemi arendamist. Kiipide ühisettevõte peaks tagama rahaliste vahendite suurema kättesaadavuse, et toetada idufirmade ja VKEde kasvu ning investeeringuid kogu väärtusahelas ja kõikjal liidus, et aidata saavutada digi- ja rohepööret. Eelkõige tuleks idufirmadele ja VKEdele anda tuge ja suuniseid selle kohta, kuidas pääseda ligi avaliku ja erasektori investeeringutele, sealhulgas riskikapitalile, et kiirendada mitte ainult juurdepääsu, vaid ka taotlemis- ja heakskiitmisprotsessi.***

3c) ***Dünaamilise ja vastupidava pooljuhiökosüsteemi arendamist peaks toetama kiibifondi tegevusega. Kiibifond peaks tagama rahaliste vahendite suurema kättesaadavuse, et toetada idufirmade ja VKEde kasvu ning investeeringuid kogu väärtusahelas. Liit peaks püüdma parandada liidu kulutuste finantsvõimendust ja saavutama erasektori rahastamise ligimeelitamisel suurema mitmekordistava mõju. Sellega seoses tuleks teha kättesaadavaks selged suunised ja pääsupunktid, et aidata idufirmadel ja VKEdel pääseda juurde avaliku ja erasektori poolsele rahastamisele. Lisaks tuleks ette näha strateegia, et tulla toime erakorraliste rahastamiskriisidega, näiteks inflatsiooni märkimisväärse suurenemisega.***

3d) ***Võttes arvesse kolmandate isikutega teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas tehtava koostöö tähtsust, peaksid Euroopa pooljuhtide nõukoda ja komisjon kehtestama selged ning kergesti kättesaadavad suunised juurdepääsuviiside, tarkvara ja riistvara kohta nende osalemiseks käesoleva määruse kohaldamisalasse***

([3]) Nõukogu 19. novembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2085, millega luuakse ühisettevõtted programmi „Euroopa horisont“ raames ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 219/2007, (EL) nr 557/2014, (EL) nr 558/2014, (EL) nr 559/2014, (EL) nr 560/2014, (EL) nr 561/2014 ja (EL) nr 642/2014 (ELT L 427, 30.11.2021, lk 17).

([4]) ELT L …, lk …

kuuluvates projektides. Euroopa pooljuhtide nõukoja, rahvusvaheliste foorumite ning muude kolmandate riikidega sõlmitavate liidu lepingute ja strateegiate struktuuride raames tuleks anda suuniseid, et kõrvaldada teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni valdkonnas rahvusvahelist koostööd hetkel takistavad tegurid.

3e) ***Komisjon peaks esitama selged ja kergesti kättesaadavad suunised katseliinide arendamise ja neile kolmandate isikute juurdepääsu võimaldamise tingimuste kohta, samuti liidu virtuaalsete projekteerimisplatvormide, projekteerimise andmekogude ja pädevuskeskuste ühilduvuse ja juurdepääsetavuse kohta.***

3f) ***Kiibialgatuse edu tuleb rajada liikmesriikide ja liidu ühistele pingutustele, et toetada nii suurte kapitalikulude kandmist kui ka virtuaalsete projekteerimis-, testimis- ja katseressursside laialdast kättesaadavust ning teadmiste, oskuste ja pädevuste levitamist. … [Määruse (millega kehtestatakse Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamise meetmete raamistik) (kiibimäärus))] ja kiibialgatuse uusi kontseptsioone ja eesmärke tuleks toetada oluliste uute finantssätetega, et edendada teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni, samuti kõrgtehnoloogia ja areneva olemasoleva tehnoloogia ja asjaomaste toodete projekteerimist, katsetamist ja nendega eksperimenteerimist liidu pooljuhiökosüsteemis.***

3g) ***Kiibialgatus on liidu uus strateegiline algatus ja selleks on vaja uusi eelarvevahendeid. Kiibialgatuse rahastamisvajadusi tuleb mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamisel arvesse võtta, et tagada algatuse stabiilsus, sidusus, kaugeleulatuvad eesmärgid ja pikaajaline rahastamine. Tuleb tagada programmi „Euroopa horisont“ raames juba kavandatud tegevuste jätkumine. Programmile „Euroopa horisont“ eraldatavate rahaliste vahendite kogusummat ei tohiks vähendada ega ümber suunata, et rahastada teadus- ja arendustegevusest ning innovatsioonist väljapoole jäävat tegevust. Programmi rahaliste vahendite vähendamist, mille eesmärk on suurendada programmi „Digitaalne Euroopa“ rahastamispaketti kiibialgatuse rahastamiseks, tuleks kompenseerida täiendavate rahastamisallikatega.***

3h) ***Avaliku sektori kulutuste mõju kiibialgatusele ning liidu teadus- ja arendustegevuse ning innovatsioonisektorile tuleks enne järgmist mitmeaastast finantsraamistikku hinnata ja läbi vaadata. Avaliku sektori asutused vastutavad avaliku sektori vahendite tõhusa ja tulemusliku kasutamise eest kõigis valdkondades ning tagavad usaldusväärse finantsjuhtimise, kulutõhususe, avaliku sektori investeeringute tasuvuse ning raiskamise ja vigade vältimise. Kiipide ühisettevõte peaks tagama, et avaliku sektori investeeringutel on liidu pooljuhiökosüsteemile ja liidu kodanikele positiivne mõju. Sellega seoses tuleks kiipide ühisettevõtte tööprogrammide koostamisel ja rakendamisel järgida põhimõtet „nii avatud kui võimalik, nii suletud kui vajalik“.***

3i) ***Kiibialgatuse rahalist toetust tuleks kasutada selleks, et proportsionaalsel viisil kõrvaldada turutõrked või ebasoodsad investeerimisolukorrad, mis tulenevad pooljuhiökosüsteemi suurest kapitalimahukusest, suurest riskist ja keerulisest maastikust. Kiipide ühisettevõtte võetavate meetmetega ei tohiks dubleerida ega tõrjuda välja erasektori rahastamist ega moonutada konkurentsi siseturul ning neil peaks olema liidu jaoks selge lisaväärtus.***

4) Kiibialgatuse raames toetatavat tegevust tuleks rahastada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/695 (millega luuakse programm „Euroopa horisont“) ([5]) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/694 (millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“) ([6]) alusel. ***Kiipide ühisettevõttele antava liidu rahalise toetuse suurendamine ei tohiks kaasa tuua liidu programmide või olemasolevate projektide kärpeid ning see peaks koosnema kooskõlas… [määrusega, millega kehtestatakse Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamise meetmete raamistik (kiibimäärus)] peamiselt mitmeaastase finantsraamistiku ülemmäärade mittesihtotstarbelistest varudest või mitmeaastase finantsraamistiku mittetemaatiliste erivahendite kaudu kasutusele võetud vahenditest.***

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamisreeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/694, millega luuakse programm „Digitaalne Euroopa“ ja tunnistatakse kehtetuks otsus (EL) 2015/2240 (ELT L 166, 11.5.2021, lk 1).

5) Kiibialgatuse eesmärk on tugevdada pooljuhtide valdkonnas tehnoloogilise ja tööstusliku baasi konkurentsivõimet ja vastupidavust ning ühtlasi suurendada ***ja mitmekesistada*** pooljuhiökosüsteemi ***teadus-, arendus- ja*** innovatsioonisuutlikkust, vähendades sõltuvust piiratud arvust kolmandate riikide äriühingutest ja geograafilistest piirkondadest ning tugevdades suutlikkust projekteerida ja toota kõrgtehnoloogilisi***, kestlikke ja uuenduslikke*** komponente. Selleks et toetada nende eesmärkide saavutamist, tuleks ületada lõhe liidu kõrgetasemelise ***teadus-, arendus- ja*** innovatsioonivõimekuse ning selle tööstusliku kasutamise vahel ***ja investeerida nendesse püüdlustesse***. Kiibialgatusega tuleks edendada suutlikkuse suurendamist, et võimaldada ***järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogia (nt fotoonika ja kvanttehnoloogia) alast teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni, samuti sellise tehnoloogia*** projekteerimist, ***valmistamist,*** tootmist***, pakendamist*** ja süsteemide integreerimist ***ning olemasoleva pooljuhitehnoloogia arendamist***. ***Kiibialgatusega tuleks*** tõhustada koostööd peamiste osalejate vahel kogu liidus, seeläbi tugevdades Euroopa pooljuhtide tarne- ja väärtusahelaid, teenindades peamisi tööstussektoreid ja luues uusi turge.

5a) Selleks et saavutada liidupoolse rahastamise võimalikult suur mõju ja anda tõhusaim panus liidu poliitikaeesmärkide saavutamisse, tuleks kiipide ühisettevõtte ja kiibifondiga püüda maksimeerida era- ja/või avaliku sektori partneritega sõlmitud partnerluste potentsiaali. Sellised partnerlused peaksid hõlmama tööstust, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga tegelevaid ja tehnoloogiaorganisatsioone, kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või rahvusvahelisel tasandil avalikke teenuseid osutavaid asutusi ning kodaniku-ühiskonna organisatsioone, nagu teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni toetavad või sellega tegelevad sihtasutused, eeldades, et partnerluste kaudu on soovitud mõju võimalik saavutada tõhusamalt kui ainult liidu tegevusega.

5b) Kiipide ühisettevõte ja kiibifond peaksid ühiselt looma era- ja/või avaliku sektori partnerlusi, näiteks vastastikuse mõistmise memorandumite abil, et konkreetselt avalduv mõju oleks suurem. Sellised partnerlused võiksid hõlmata tööstust, teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooniga tegelevaid ja tehnoloogiaorganisatsioone, kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või rahvusvahelisel tasandil avalikke teenuseid osutavaid asutusi ning kodanikuühiskonna organisatsioone, nagu teadus- ja arendustegevust ning innovatsiooni toetavad või sellega tegelevad sihtasutused.

5c) Selleks et saavutada liidu tegelik avatud strateegiline autonoomia, peaksid algatuse raames rahalist toetust saavad toetusesaajad võtma meetmeid, et vältida kiibialgatuse raames välja töötatud tehnoloogia ja teadmiste soovimatut siiret, kasutades mitmesuguseid liidu ja liikmesriikide tasandil kättesaadavaid vahendeid. Liikmesriike ja komisjoni tuleks teavitada ja nad peaksid olema võimelised tegutsema, kui välismaiste ülevõtmiste või muude meetmete tagajärjel, mida liiduvälised üksused on võtnud, et saada enda valdusse tehnoloogiat või teadmisi, tekib oht, et liidu üksustelt toimub siire liidust välja.

5d) Kiibialgatuse peamiseks prioriteediks peaks olema investeerimine annetesse ja oskustesse. Andekate inimeste olemasolu on pooljuhtidega seoses tehtavate investeeringute ligimeelitamiseks äärmiselt oluline. Liit peaks edendama inimeste potentsiaali ja oskusi teaduse, tehnoloogia, inseneeria ja matemaatika alase hariduse kaudu, pöörates erilist tähelepanu naistele, kes on nendes sektorites alaesindatud. Kiipide ühisettevõtte mõju maksimeerimiseks peaks ta püüdma leida koostoime muude oskuste ja hariduse valdkonna programmide ja rahastamisvõimalustega. Kui see on programmi „Euroopa horisont“ kehtivate reeglite kohaselt asjakohane ja sobilik, peaks kiipide ühisettevõte püüdma märkimisväärselt tugevdada rahvusvahelist koostööd, mis on äärmiselt oluline, et tagada juurdepääs teadmistele, oskusteabele ja turgudele kogu maailmas.

6) ***Kiibialgatusele tuleks eraldada piisavad ja vajalikud rahalised vahendid, et saavutada selle kaugeleulatuvad eesmärgid.*** Kiibialgatus tuleks ellu viia meetmete kaudu, mis peaksid tuginema peamiste digitehnoloogiate ühisettevõtte omandatud tugevale teadmistebaasile. Peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttele tuleks teha ülesandeks anda kiibialgatuse raames rahastatavatele meetmetele rahalist toetust programmi „Euroopa horisont“ või programmi „Digitaalne Euroopa“ mis tahes vahendi või menetluse kaudu. Lisaks tuleks peamiste digitehnoloogiate ühisettevõte nimetada ümber kiipide ühisettevõtteks. Kogu kiipide ühisettevõtte tegevusajaks tuleks katseliinide, projekteerimistaristute, pädevuskeskuste ja muude suutlikkuse arendamise meetmete jaoks eraldada vähemalt 2,5 miljardit eurot.

7) Kiipide ühisettevõtte rahastatav tegevus peaks olema hõlmatud ühe tööprogrammiga, mille peaks vastu võtma ühisettevõtte juhatus. Enne iga tööprogrammi koostamist peaks ametiasutuste nõukogu, võttes arvesse Euroopa pooljuhtide nõukoja nõuandeid ja ***tööstusharu*** teiste asjaomaste sidusrühmade, ***ekspertide, sotsiaalpartnerite ning***

erasektorist pärit liikmete nõukogu antud sisendit, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu ([7]) koostatud tegevuskavasid, määratlema tööprogrammi selle osa, mis on seotud suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega ning teadus-, ***arendus- ja*** innovatsioonitegevusega, sealhulgas vastavad kuluprognoosid. Seejuures peaks ametiasutuste nõukogu koosnema ainult komisjonist ja liikmesriikide ametiasutustest. Seejärel peaks tegevdirektor selle määratluse alusel koostama tööprogrammi, mis hõlmab suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevust, samuti teadus-, ***arendus- ja*** innovatsioonitegevust ning vastavaid kuluprognoose.

8) ***Kõik juhatuse liikmed peaksid olema kaasatud tööprogrammi ettevalmistamisse, osalema asjaomastes aruteludes ja saama vajalikku teavet.*** Kui juhatus võtab vastu tööprogrammi, peaks ainult komisjonil ja liikmesriikidel olema õigus hääletada tööprogrammi selle osa üle, mis on seotud suutlikkuse suurendamisega. Õigused hääletada tööprogrammi selle osa üle, mis on seotud teadus- ja innovatsioonitegevusega, peaksid olema võrdselt jagatud komisjoni, osalevate riikide ja erasektorist pärit liikmete vahel. Kui tööprogrammi kahest osast ühe suhtes ei jõuta otsusele, tuleks tööprogramm võtta vastu ainult ulatuses, mille kohta on tehtud positiivne otsus.

9) Ametiasutuste nõukogu peaks vastutama suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega seotud projektide väljavalimise eest. Seejuures peaks ametiasutuste nõukogu koosnema ainult komisjonist ja liikmesriikide ametiasutustest. ***Ametiasutuste nõukogu liikmetel peaksid olema vajalikud pädevused ja eksperditeadmised, et anda ühisettevõttele soovitusi, milles võetakse arvesse kiipide ühisettevõtte eesmärke. Ametiasutuste nõukogu peaks püüdma suurendada soolist tasakaalu oma struktuurides ja projektides ning püüdma tagada valitud projektide geograafilise tasakaalu.***

10) Ametiasutuste nõukogu peaks vastutama teadus- ja innovatsioonitegevusega seotud projektide väljavalimise eest.

11) Selleks et kiirendada kiibialgatuse meetmete rakendamist ja tõhustada õigussubjektide, eelkõige teadus- ja tehnoloogiaorganisatsioonide vahelist koostööd, peaksid teatavad meetmeettepanekud olema rahastamiskõlblikud üksnes juhul, kui meedet viivad ellu õigussubjektid, kes teevad koostööd vähemalt kolmest eri liikmesriigist pärit õigussubjektide konsortsiumi raames***, mis kajastab geograafilist tasakaalu üle kogu liidu***. Sellise konsortsiumi võiks struktureerida kas Euroopa kiibitaristu konsortsiumina, nagu on kavandatud kiibimääruses, või muude liidu õiguse kohaste õiguslike vahendite alusel. Võttes arvesse, et kiibialgatuse raames toetatavat ja kiipide ühisettevõtte rakendatavat tegevust rahastatakse programmist „Euroopa horisont“ ja programmist „Digitaalne Euroopa“, tuleks vastavalt suurendada nõukogu määruse (EL) 2021/2085 artiklis 128 osutatud liidu rahalist panust kiipide ühisettevõttesse. Samuti tuleks suurendada kiipide ühisettevõtte halduskulusid vastavalt tegevusülesannete lisandumisele. Erasektorist pärit liikmed ei peaks osalema täiendavate halduskulude katmises.

12) Tegevuse rahaline toetamine programmist „Digitaalne Euroopa“ peaks olema kooskõlas määrusega (EL) 2021/694.

13) Kiipide ühisettevõte peaks hõlbustama koostööd liidu ja ***asjaomaste*** rahvusvaheliste ***sarnaselt meelestatud*** osalejate vahel***, et tugevdada liidu avatud strateegilist autonoomiat ja kaitsta intellektuaalomandi õigusi. Kiipide ühisettevõte peaks määratlema*** koostööstrateegia***, mis põhineb pooljuhtide tarneahela vastastikusel täiendavusel ja sõltuvusel,*** sealhulgas määrama kindlaks teadus-, ***arendus- ja innovatsioonitegevuses*** ning oskuste arendamisel tehtava koostöö valdkonnad, edendama koostööd neis valdkondades ning rakendama eri osalistele kasulikke meetmeid, tuginedes peamiselt vastastikkusele ***ning järgides programmi „Euroopa horisont“ reegleid ja rahvusvahelisi kohustusi***.

14) Seepärast tuleks nõukogu määrust (EL) 2021/2085 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

([7]) Liidule on osutatud komisjoni 5. mai 2021. aasta teatises „2020. aasta uue tööstusstrateegia ajakohastamine: ehitame üles tugevama ühtse turu, et Euroopa saaks taastuda“.

Artikkel 1

Määrust (EL) 2021/2085 muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 2 muudetakse järgmiselt:

a) punktid 2, 3 ja 4 asendatakse järgmisega:

„2. „asutajaliige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ või asjakohasel juhul programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud riigis asuv õigussubjekt või rahvusvaheline organisatsioon, mida on nimetatud käesolevas määruses või mõnes selle lisas ühisettevõtte liikmena;

3. „assotsieerunud liige“ – liikmesriigis või programmiga „Euroopa horisont“ või asjakohasel juhul programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud riigis asuv õigussubjekt või rahvusvaheline organisatsioon, kes ühineb ühisettevõttega, olles allkirjastanud artikli 6 lõike 3 kohase kinnituskirja ja saanud artikli 7 alusel heakskiidu;

4. „osalev riik“ – liikmesriik või programmiga „Euroopa horisont“ või asjakohasel juhul programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud riik, kes on kinnituskirjaga teatanud oma osalemisest asjakohase ühisettevõtte tegevuses;“.

2) Artiklit 3 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt g asendatakse järgmisega:

„g) Kiipide ühisettevõte;“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Selleks et võtta arvesse programmi „Euroopa horisont“ ja asjakohasel juhul programmi „Digitaalne Euroopa“ kestust, algatatakse ühisettevõtete projektikonkursid hiljemalt 31. detsembril 2027. Igakülgselt põhjendatud juhtudel võib projektikonkursid algatada hiljemalt 31. detsembril 2028.“

3) Artikli 4 lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

„Kiipide ühisettevõte aitab kaasa ka Euroopa kiibialgatuse ja programmi „Digitaalne Euroopa“ eesmärkide ***rakendamisele***.“

4) Artikli 10 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Teises osas osutatud liidu panust võib suurendada määruse (EL) 2021/695 artikli 16 lõike 5 kohaselt programmiga „Euroopa horisont“ ja asjakohasel juhul määruse (EL) 2021/694 artikli 10 lõike 1 punkti d kohaselt programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandate riikide osalusega tingimusel, et muud liikmed kui liit või nende koosseisu kuuluvad või nendega seotud üksused panustavad vähemalt sama suure summa, mille võrra liidu panust suurendatakse.

3. Liidu panus makstakse liidu üldeelarvest programmi „Euroopa horisont“ rakendamise eriprogrammi ja asjakohasel juhul programmi „Digitaalne Euroopa“ jaoks eraldatud assigneeringutest kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktiga iv ja artikliga 154 kõnealuse määruse artiklis 71 osutatud asutuste puhul.“

5) Artikli 12 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 teine lõik asendatakse järgmisega:

„1. Lisaks programmi „Euroopa horisont“ käsitleva määruse artiklis 22 või kiipide ühisettevõtte puhul programmi „Digitaalne Euroopa“ käsitleva määruse artiklis 18 sätestatud kriteeriumidele ***esitatakse*** tööprogrammi lisas rahastamiskõlblikkuse kriteeriumid seoses riikide õigussubjektidega***, sealhulgas panus digi- ja rohepöörde saavutamisse***.“;

Kolmapäev, 15. veebruar 2023

b) lõike 1 kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Iga osalev riik usaldab ***kiipide*** ühisettevõttele taotluste hindamise kooskõlas toetust andva liidu programmiga.“

6) Artikli 29 lõige 2 asendatakse järgmisega:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 3 lõike 1 punktides b, d, g ja h osutatud ühisettevõtete eelarvelised kulukohustused võib jagada iga-aastasteks osamakseteks. Kuni 31. detsembrini 2024 ei ületa nende osamaksetena täidetavate eelarveliste kulukohustuste kogusumma 50 % artiklis 10 sätestatud liidu maksimaalsest panusest. Alates jaanuarist 2025 on vähemalt 20 % järelejäänud aastate koondeelarvest kaetud muude maksetega kui iga-aastased osamaksed.“

7) Artiklit 126 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 1 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) muuta liit kujunemisjärgus komponendi- ja süsteemitehnoloogia valdkonnas, sealhulgas madalamatel tehnoloogilise valmiduse tasemetel, tipptasemel teaduse ja innovatsiooni lipulaevaks, ning toetada VKEde aktiivset kaasamist, nii et nad moodustavad vähemalt kolmandiku kaudsetes meetmetes osalejate koguarvust ja saaksid vähemalt 20 % teadus-***, arendus-*** ja innovatsioonimeetmetele eraldatud avaliku sektori rahalistest vahenditest;“;

b) lõikele 1 lisatakse punkt d:

„d) suurendada kogu liidus ▌ suutlikkust tipptasemel ja järgmise põlvkonna pooljuhitehnoloogia valdkonnas, et tugevdada liidu kõrgetasemelisi projekteerimise, ***seadmete ja materjalide arendamise,*** süsteemide integreerimise ning pooljuhtide tootmise ***ja pakendamise*** võimekusi. ***Selle eesmärk on vältida ja*** võimaluse korral piirata ***negatiivset keskkonnamõju ning kohaldada vähendamise, korduskasutamise ja ringlussevõtu põhimõtteid***.“;

c) lõike 2 punkt f asendatakse järgmisega:

„f) tagada sidusus kiipide ühisettevõtte strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava, teiste asjaomaste sidusrühmade sisendite, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu koostatud tegevuskavade ning ELi poliitika vahel, et ***eelkõige kiibialgatuse eesmärgid oleksid ellu viidud ja täidetud***.“;

d) lõikele 2 lisatakse ***järgmised*** punktid:

„g) suurendada ***mikrokiibi-, kvant- ja muu tipptasemel tehnoloogia, näiteks fotoonika*** projekteerimissuutlikkust;

h) tõhustada olemasolevaid ja arendada uusi katseliine;

i) arendada kõrgtehnoloogilist ja insenertehnilist suutlikkust kvantkiipide väljatöötamise kiirendamiseks;

j) luua kogu Euroopas pädevuskeskuste võrgustik.“

ja) toetada rohepööret ning tagada, et teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni arendamisel ja rakendamisel võetakse arvesse keskkonnakaalutlusi, näiteks suuremat energia- ja veetõhusust;

jb) edendada STEM-erialade õppimist, eelkõige naiste osalemist teadus- ja arendustegevuses ning innovatsioonis;

jc) edendada avatud teadust ja avalikku nähtavust ning tagada, et teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni eesmärk on avaldada ühiskonnale positiivset mõju.“;

8) Artikkel 128 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 128

1. Liidu rahaline panus ***kiipide*** ühisettevõttesse, sealhulgas EMP assigneeringud, on ***vähemalt*** 4 175 000 000 eurot, sealhulgas kuni 50 174 000 eurot halduskulude katmiseks, mis jaguneb järgmiselt:

a) kuni 2 650 000 000 eurot programmist „Euroopa horisont“;

b) kuni 1 525 000 000 eurot programmist „Digitaalne Euroopa“.

2. Lõikes 1 osutatud liidu rahaline panus makstakse liidu üldeelarves igale asjakohasele programmile eraldatud assigneeringutest.

3. ***Kiipide*** ühisettevõttele võib eraldada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud panust täiendavaid liidu lisavahendeid, mis saadakse programmiga „Euroopa horisont“ või programmiga „Digitaalne Euroopa“ assotsieerunud kolmandatelt riikidelt vastavalt nende asjakohastele assotsieerimislepingutele. Need liidu lisavahendid ei mõjuta osalevate riikide panust, millele on osutatud artikli 129 lõikes 1.

4. Käesoleva artikli lõike 1 punktis a osutatud liidu rahalist panust kasutab ***kiipide*** ühisettevõte selleks, et anda rahalist toetust määruse (EL) 2021/695 artikli 2 punktis 43 määratletud kaudsetele meetmetele, mis vastavad ***kiipide*** ühisettevõtte teadus-***, arendus-*** ja innovatsioonitegevusele.

5. Lõike 1 punktis b osutatud liidu rahalist panust kasutatakse suutlikkuse suurendamiseks seoses katseliinidega ja projekteerimistaristuga kõikjal liidus.“

9) Artikli 129 lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Erandina artikli 28 lõikest 4 maksavad erasektorist pärit liikmed või lasevad enda koosseisu kuuluvatel või endaga seotud üksustel maksta kiipide ühisettevõtte halduskulude katmiseks ***kuni*** 26 331 000 euro suuruse rahalise panuse. Erasektorist pärit liikmete aastane koguosalus kiipide ühisettevõtte halduskulude katmises on 35 %. ***Kui kiipide ühisettevõtte tegevusulatus või koosseis peaks oluliselt muutuma, konsulteeritakse erasektorist pärit liikmetega rahalise toetuse muutmise üle.***“;

10) Artiklile 133 lisatakse lõige 3a:

„3a. ▌ Juhatus ***hõlmab hääletamisel*** üksnes komisjoni ja liikmesriikide ametiasutusi. Komisjonile kuulub 50 % hääleõigustest. Lõikeid 2 ja 3 kohaldatakse *mutatis mutandis* liikmesriikide hääleõiguste suhtes.“

11) Lisatakse artikkel 133a järgmises sõnastuses:

„Artikkel 133a

Programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse suhtes kohaldatavad eeskirjad

1. Kiipide ühisettevõtte poolt programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2021/694.

2. Kiipide ühisettevõtte tööprogramm ja projektikonkursid avaldatakse programmi „Digitaalne Euroopa“ veebisaidil.

3. Programmi „Digitaalne Euroopa“ eelarvest rahastatud tegevusega seotud kulude järelauditeid teeb kiipide ühisettevõte kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikliga 27.“

Kolmapäev, 15. veebruar 2023

12) Artikkel 134 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 134

Konkreetsetes meetmetes osalemise piirangud ja tingimused

1. Erandina artikli 17 lõike 2 punktist l piiratakse programmi „Euroopa horisont“ raames rahastatavate meetmete puhul komisjoni taotlusel ja pärast ametiasutuste nõukogu heakskiitu konkreetsetes meetmetes osalemist kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikli 22 lõikega 5.

2. Programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatavate meetmete puhul piiratakse komisjoni taotlusel ja pärast ametiasutuste nõukogu heakskiitu konkreetsetes meetmetes osalemist kooskõlas määruse (EL) 2021/694 artikli 12 lõikega 6 ja artikliga 18.

3. Meetmete jaoks, mida rahastatakse rohkem kui ühe toetust andva liidu programmi raames, kehtestatakse tööprogrammis ühised tingimused, sealhulgas käesoleva artikli lõigete 1–2 kohased osalemise piiramise tingimused, kooskõlas toetust andvate liidu programmide eeskirjadega.

4. Teatavaid meetmeid võivad ellu viia õigussubjektid, kes teevad koostööd konsortsiumi raames, mis on struktureeritud Euroopa kiibitaristu konsortsiumina. Meetmed, mille puhul selline konsortsium võib olla vajalik, ning rahastamiskõlblikkuse nõuded konkreetsete meetmete ja ülesannete elluviimiseks ning vajaduse korral tegevusnõuded konsortsiumi tegevuse alustamise, toimimise ja likvideerimise kohta määratakse kindlaks tööprogrammis.

4a. Selleks et maksimeerida liidupoolse rahastamise ja liidu projektide positiivset mõju ning kaitsta soovimatu tehno- ja teadmussiirde eest, kohaldatakse … [määrus, millega kehtestatakse Euroopa pooljuhiökosüsteemi tugevdamise meetmete raamistik (kiibimäärus)] artikli 27a lõiget 2a.“

13) Lisatakse artikkel 134a järgmises sõnastuses:

„Artikkel 134a

Tegevdirektori lisaülesanded

Lisaks artiklis 19 loetletud ülesannetele valmistab kiipide ühisettevõtte tegevdirektor ette ja esitab juhatusele vastuvõtmiseks ***kiipide*** ühisettevõtte tööprogrammi strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni kava rakendamiseks, olles võtnud arvesse artikli 137 punktis f osutatud ametiasutuste nõukogu määratlust ***ning*** sidusrühmade ***ja ekspertide asjaomast*** sisendit, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu koostatud tegevuskavasid.“

14) Artiklit 136 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 134 lõigete 1 ja 2 ning artikli 137 punktide f ja g kohaldamisel hõlmab ametiasutuste nõukogu ainult komisjoni ja liikmesriikide ametiasutusi. Lõiget 1 kohaldatakse *mutatis mutandis*.“

15) Artiklit 137 muudetakse järgmiselt:

a) lisatakse järgmised punktid f ja g:

„f) määratleda enne iga tööprogrammi koostamist tööprogrammi see osa, mis on seotud suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega ning teadus-***, arendus-*** ja innovatsioonitegevusega, sealhulgas vastavad kuluprognoosid, võttes arvesse ***erasektorist pärit liikmete nõukogu ja*** Euroopa pooljuhtide nõukoja nõuandeid ***ning muude tööstusharu*** sidusrühmade***, ekspertide ja sotsiaalpartnerite asjaomast*** sisendit, sealhulgas asjakohasel juhul protsessori- ja pooljuhitehnoloogia liidu koostatud tegevuskavasid;

g) valida välja suutlikkuse suurendamisele suunatud tegevusega seotud taotlused kooskõlas artikli 12 lõikega 1 ja artikli 17 lõike 2 punktiga u.“;

b) punkt d asendatakse järgmisega:

„d) valida välja teadus-***, arendus-*** ja innovatsioonitegevusega seotud taotlused kooskõlas artikli 12 lõikega 1 ja artikli 17 lõike 2 punktiga u.“;

16) Artikkel 141 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 141

Rahastamismäärad ja osalemiseeskirjad

1. Kiipide ühisettevõte võib programmi „Euroopa horisont“ raames rahastatavate kaudsete meetmete puhul kooskõlas määruse (EL) 2021/695 artikli 17 lõikega 2 ja erandina kõnealuse määruse artiklist 34 ning programmi „Digitaalne Euroopa“ raames rahastatava tegevuse puhul kohaldada meetme raames liidupoolse rahastamise suhtes erinevaid rahastamismäärasid, sõltuvalt osaleja liigist, eelkõige kui tegemist on VKEde ja mittetulunduslike õigussubjektidega, ja meetme liigist. Rahastamismäärad esitatakse tööprogrammis.

2. Kui see on tööprogrammi asjakohaste teemade kirjelduses igakülgselt põhjendatud, võivad liikmesriigis või assotsieerunud riigis asuvad üksikud õigussubjektid või konsortsiumid, mis ei vasta määruse (EL) 2021/695 artikli 22 lõikes 2 või määruse (EL) 2021/694 artiklis 18 sätestatud tingimusele, osaleda kiipide ühisettevõtte rahastatavates meetmetes.“

17) Viiteid peamiste digitehnoloogiate ühisettevõttele käsitatakse viidetena kiipide ühisettevõttele.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub Euroopa Liidu Teatajas avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja